

Nr 168

Av herr **Svenungsson** och fru **Eriksson** i Stockholm, om anslag till inköp av ett elektronmikroskop för statens institut för folkhälsan.

I motion nr 22 till 1961 års riksdag anhöll undertecknade om skyndsamt utredning om luftföroreningarnas inverkan på människan, och riksdagen avlät en skrivelse till Kungl. Maj:t i detta ärende. I statsverkspropositionen till 1962 års riksdag föreslog inrikesministern anvisande av medel till utrustning m. m. för en särskild undersökning angående luftföroreningarnas inverkan på människan. Riksdagen biföll Kungl. Maj:ts förslag, och det av departementschefen föreslagna beloppet av 92 000 kronor anvisades för ändamålet. Statens institut för folkhälsan har igångsatt undersökningar. Statsmakternas initiativ på detta område har hälsats med stor tillfredsställelse.

I äskande till årets statsverksproposition har styrelsen för statens institut för folkhälsan bl. a. hemställt om anslagsmedel för inköp av ett för institutets samtliga avdelningar gemensamt elektronmikroskop till en kostnad av 90 000 kronor. (Se årets statsverksprop. bil. 7, Socialdepartementet, s. 212 ff.) Styrelsen framhåller, att behovet av ett elektronmikroskop visat sig alltmer trängande. Bl. a. har det visat sig, att storleken av de i luftföroreningarna förekommande partiklarna har en avgörande betydelse för dessas retention i luftvägarna. Departementschefen har emellertid icke ansett sig kunna föreslå anvisande av det begärda anslaget.

Luftföroreningarna i storstäder och industriområden är ett allvarligt problem. Motorfordonstrafiken ökar kraftigt, och motorfordonen är i viss utsträckning av annan typ än tidigare. Med nyanläggning av panncentraler med oljeeldning och industriens expansion ökas också luftföroreningarna. Icke minst i Stockholms centrala delar torde dessa luftföroreningar medföra allvarliga hälsorisker. Professor Tore Dalhamn framhåller vid samtal, att fastställande av partiklarnas fördelning i luftvägarna är en väsentlig förutsättning för förebyggande åtgärder och medicinsk behandling. Med vanliga ljusmikroskop kan nämligen de små partiklarnas förekomst inte fastställas, och det är dessa mindre partiklar som i princip tränger längst ned i luftvägarna.

Folksam har nu ställt 30 000 kronor till förfogande för anskaffande av elektronmikroskop, varför sålunda det tidigare äskade anslaget kan reduceras med detta belopp.

Med hänvisning till vad vi här framhållit får vi föreslå,

att riksdagen måtte för inköp av elektronmikroskop till statens institut för folkhälsan anvisa ett belopp av 60 000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1963

David Svenungsson

Nancy Eriksson